

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Elżbieta Wawer

na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie J. I. skazanego za przestępstwo o znamionach określonych w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2021 r. wniosku obrońcy skazanego

w przedmiocie wznowienia postępowania zakończonych postanowieniem Sądu

Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2018 r., sygn. II AKz (...), zmieniającym

postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Kop (...)

na podstawie art. 544 § 2 k.p.k.

postanowił

- 1. oddalić wniosek obrońcy skazanego J. I. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w W. sygn. akt II Kop (...), prawomocnie zakończonej postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt II AKz (...),**
- 2. obciążyć J. I. kosztami postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Koronny w I. (Wielka Brytania) wyrokiem z dnia 15 maja 2015 r., sygn. akt (...), skazał J. I. za przestępstwo usiłowania spowodowania ciężkiego uszkodzenia ciała M. O. na karę 12 lat pozbawienia wolności oraz składkę w wysokości 120 funtów na

fundusz ofiar/osób poszkodowanych. Po rozpoznaniu apelacji, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 15 grudnia 2015 r., sygn. akt (...) zmienił zaskarżony wyrok łagodząc orzeczoną karę do 10 lat pozbawienia wolności.

W związku z wnioskiem władz brytyjskich o przejęcie kary orzeczonej wobec J. I. do dalszego wykonania w Polsce, postanowieniem z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt II Kop (...), Sąd Okręgowy w W. stwierdził prawną dopuszczalność przejęcia do wykonania w Rzeczypospolitej Polskiej kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec J. I., a postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2018 r. tenże Sąd:

1. określił kwalifikację prawną czynu popełnionego przez J. I., za który został skazany wyrokiem Sądu Koronnego w I. z dnia 15 maja 2015 r., sygn. akt (...), zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 15 grudnia 2015 r., sygn. akt (...) – ustalając, że czyn ten stanowi przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.,
2. określił, że wykonaniu podlega kara 10 lat pozbawienia wolności.

Rozstrzygnięcie Sądu I instancji zostało zaskarżone przez skazanego i jego obrońcę.

Po rozpoznaniu wniesionych środków odwoławczych Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt II AKz (...), zmienił postanowienie Sądu Okręgowego w W. w ten sposób, że jako podstawę prawną rozstrzygnięć zawartych:

- w punktach 1 i 2 przyjął art. 611 tl § 1 k.p.k. w zw. z art. 607s § 4 k.p.k.,
- w punkcie 3 przyjął art. 611 tl § 1 k.p.k.,
- a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Obecnie obrońca skazanego J. I. wystąpił z wnioskiem o wznowienie postępowania sądowego powołując się na przesłankę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. i wskazując jako nowo ujawniony dowód zeznania dra S. H., tj. lekarza udzielającego pomocy medycznej pokrzywdzonemu M. O., którym to dowodem miał nie dysponować Sąd Okręgowy w W. orzekając o przejęciu do wykonania wyroku sądu brytyjskiego.

W związku z treścią tego dowodu opisującego stan zdrowia pokrzywdzonego w chwili przyjęcia na szpitalny oddział ratunkowy, obrońca wniósł o przeprowadzenie dowodów:

- a/ z zeznań w/w świadka w przedmiocie rodzaju i stopnia obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego,
- b/ z opinii biegłego z zakresu medycyny, dla określenia charakteru obrażeń odniesionych przez pokrzywdzonego, w celu ustalenia kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu,
- c/ z dokumentu w postaci zawiadomienia Komisji o decyzji w przedmiocie nieprzekazywania sprawy sądowi apelacyjnemu w zakresie orzeczonej kary, dla wykazania ustawowego zagrożenia czynu przypisanego skazanemu przez sąd brytyjski,
- d/ z dokumentu w postaci powiadomienia o dacie zwolnienia wydanego przez Krajową Agencję Kierowania Systemem Penitencjarnym z dnia 17 grudnia 2015 r. dla wykazania przewidywanego terminu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary.

Zdaniem autora wniosku, wymienione dowody miałyby przemawiać za rozważeniem możliwości wznowienia postępowania w tej sprawie, albowiem charakter i okoliczności popełniania czynu, rozmiar ujemnych następstw, a także istotne różnice w ustawowym zagrożeniu karą występujące między przepisami brytyjskimi i polskimi *„uprawniają do stwierdzenia, że wymierzona kara w maksymalnym rozmiarze 10 lat pozbawienia wolności za dopuszczenie się formy stadialnej czynu opisanego w art. 156 § 1 pkt 2 k.k. jest niespotykana i rażąco niesprawiedliwa w sensie art. 440 k.p.k.”*.

W konkluzji wnioskodawca wystąpił o wznowienia postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt II AKz (...), zmieniającym postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Kop (...), uchylenie orzeczeń sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Krajowej, odnosząc się do wniosku obrońcy skazanego J. I. o wznowienie postępowania, wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego J. I. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2018 r., sygn. akt II AKz

(...), zmieniającym postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt II Kop (...), okazał się całkowicie bezzasadny. Przywołana we wniosku podstawa wznowieniowa określona w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. – w realiach tej sprawy nie została wykazana. Wymieniony przepis wymaga, aby po prawomocnym skazaniu ujawniły się nowe fakty lub dowody świadczące o tym, że oskarżonego skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Tymczasem, w tej sprawie dowody zaproponowane przez autora wniosku nie spełniają ani kryterium nowości ani nie wskazują, że J. I. został skazany na karę surowszą niż przewidziana w sankcji przepisu określającego podstawę odpowiedzialności karnej skazanego.

Podkreślić trzeba przy tym, że relacja lekarza udzielającego pomocy pokrzywdzonemu M. O. - opisująca jego obrażenia, znana była zarówno Sądowi Koronnemu w I., jak i Sądom orzekającym o przejęciu kary wymierzonej skazanemu do wykonania w Polsce. Nie sposób więc traktować jej jako nowego dowodu, skoro omówienie zeznań tego świadka znajdowało się w aktach sprawy (w wersji polskojęzycznej – k. – 66 akt).

W świetle opisu czynu zarzucanego i przypisanego skazanemu J. I. jest też oczywiste, że to nie stopień obrażeń realnie odniesionych przez pokrzywdzonego determinuje zakres odpowiedzialności karnej. Przedmiotem zarzutu był czyn zakończony w fazie usiłowania, który zmierzał do spowodowania daleko poważniejszego skutku objętego bezpośrednim zamiarem sprawcy. Zatem to ten zamierzony skutek, do osiągnięcia którego zmierzał skazany, przesądził o charakterze czynu, jego kwalifikacji prawnej i o rozmiarze odpowiedzialności karnej. W tej sytuacji, ustalenia poczynione przez sądy, a dotyczące charakteru i stopnia obrażeń ciała, jakich realnie doznał pokrzywdzony nie pozostają w opozycji do informacji wynikających z treści zaproponowanego dowodu z zeznań lekarza udzielającego pomocy medycznej M. O., a z punktu widzenia oceny prawnej czynu przypisanego skazanemu mają znaczenie drugorzędne, nie wpływając na jego kwalifikację prawną. Powyższe prowadzi do wniosku, że zaproponowany dowód od

strony formalnej nie spełnia wymagań ustawowych, a również merytorycznie nie potwierdza tezy forsowanej przez wnioskodawcę.

Także pozostałe dokumenty wymienione we wniosku nie potwierdzają wystąpienia przesłanki wznowienia postępowania wymienionej w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k., tj. ani nie realizują wymogu ujawnienia się nowego dowodu lub faktu ani nie uzasadniają przekonania, że J. I. wymierzono karę surowszą od tej, jaka przewidziana jest za przypisane mu przestępstwo. Zostały one dołączone do akt sprawy jeszcze w toku postępowania (k. – 130-141). Zauważyć trzeba przy tym, że z treści zawiadomienia nadesłanego przez CCRC z dnia 17 grudnia 2015 r., na który to dokument powołuje się autor wniosku, rzeczywiście wynika, iż czyn przypisany J. I. w ramach brytyjskiego systemu prawnego jest zagrożony karą dożywotniego pozbawienia wolności. Natomiast w dacie popełnienia przestępstwa przypisanego w/w skazanemu przepis art. 156 § 1 pkt 2 k.k. przewidywał sankcję terminową od roku do 10 lat pozbawienia wolności. Zatem, rozmiar kary pozbawienia wolności orzeczonej przez sąd brytyjski i przejętej do wykonania w Polsce, mieścił się w ustawowych granicach sankcji przewidzianej w treści art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w wersji obowiązującej w czasie popełnienia przestępstwa. Jednocześnie, w świetle dyspozycji art. 78 § 1 k.k., uprawnienia skazanego J. I. do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie, w ramach krajowego porządku prawnego, przysługują mu po odbyciu połowy orzeczonej kary.

Konkludując stwierdzić trzeba, że okoliczności podniesione we wniosku nie spełniają żadnego z kryteriów wynikających z treści art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. Nie są bowiem ani okolicznościami nowymi, ani nie wskazują na to, że J. I. skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Tymczasem, skuteczność wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem, odwołującego się do przesłanki ujawnienia nowych faktów lub dowodów, jest uzależniona od wykazania, że istotnie – już po wyczerpaniu zwykłej drogi odwoławczej, pojawią się dowody wiarygodnie podważające trafność istotnych ustaleń faktycznych poczynionych w toku procesu decydujących o przypisaniu winy lub skutkujących surowszą odpowiedzialnością karną. Zasadnicze

znaczenie ma przy tym wysoki stopień prawdopodobieństwa, że uwzględnienie tych nowo ujawnionych okoliczności może doprowadzić do uniewinnienia osoby skazanej albo złagodzenia podstaw jej odpowiedzialności karnej, czego w tej sprawie nie wykazano.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.